

Warme, warme overdracht

Sinds 2019-2020 mogen scholen voor praktijkonderwijs samen met een vmbo-school in een pilot een pro/vmbo-onderbouwklas vormgeven. Scholen maken eigen keuzes hoe ze dat precies aanpakken. De onderbouwklas pro/vmbo is bedoeld voor leerlingen waarover twijfel bestaat of ze het best op hun plek zijn in het praktijkonderwijs of in het vmbo. Leerlingen krijgen twee of drie jaar de tijd om te werken aan de kerndoelen van de onderbouw van het vmbo. Ze mogen maximaal 500 klokuren per jaar les krijgen op de vmbo-locatie. Leerlingen die dat kunnen, stromen na twee of drie jaar door naar de bovenbouw vmbo.

Positieve kans

Het Twents Carmel College (TCC) is een van de ongeveer 30 scholencombinaties die aan de pilot onderbouwklas pro/vmbo meedoen. Voor Julisca Prins, adjunct-directeur van het vmbo (foto links) was de reden daarvoor zonneklaar: "In de onderbouw van het vmbo zaten soms leerlingen met een vmbo-advies die van de basisschool het voordeel van de twijfel kregen, terwijl dat niet altijd reëel was. Vaak strandden ze in de derde klas. Dat zijn faalervaringen. Met de pro/vmbo-klas kun je dat voorkomen en geef je leerlingen en ouders een positieve kans."

Herbert Bouwhuis, adjunct-directeur van het praktijkonderwijs van TCC (foto rechts) vertelt: "Het gaat om leerlingen die het cognitief wel kunnen, maar in de ondersteuning meer leerkrachtnabijheid nodig hebben. Een rechtstreekse stap naar het vmbo redden deze leerlingen niet. Gedurende twee jaar volgen de leerlingen theorielessen, gebaseerd op het onderbouwprogramma van het vmbo. Dat gebeurt aanvankelijk op de pro-locatie en geleidelijk in toenemende mate op het vmbo. Docenten van het vmbo reizen vanuit een andere wijk naar het praktijkonderwijs. "We hebben de roosters zó gemaakt dat docenten aan het begin of eind van de dag kunnen reizen", vult Julisca aan.

Dakpanklassen

Voor vakken als scheikunde, biologie – en sinds dit jaar ook economie – gaan de leerlingen naar

de vmbo-locatie, ook gezien de faciliteiten daar. "Dat maakt het écht voor de leerlingen en daardoor zien ze verschillende docenten. Dat is natuurlijk ook de realiteit binnen het vmbo. We hebben heel gericht naar een combi van docenten van praktijkonderwijs en vmbo gezocht", vervolgt Julisca. "Het succes is dat het docenten zijn met veel affiniteit met de doelgroep, die mee-ontwikkelen en meedenken over de pro/vmbo-klas. Ze voelen zich net zo goed docent van de pro/vmbo-klas als van hun vmbo-klas."

MET DE PRO/VMBO-KLAS KUN JE FAALERVARINGEN VOORKOMEN

Voor docenten snijdt het mes aan twee kanten. "Docenten van het praktijkonderwijs leren kijken door de bril van de overgangsnormen van het vmbo. Vmbo-docenten vinden het fantastisch hoe wij naar de ontwikkeling van leerlingen kijken en de sociaal-emotionele ontwikkeling in beeld houden," zegt Herbert. Julisca: "De route doet iets met het bewustzijn op school. Er wordt op alle onderwijsniveaus over dakpanklassen gepraat en dan roepen wij: 'pro/vmbo!'"

Kanjers

Na twee jaar pro/vmbo-klas is het de bedoeling dat leerlingen de overstap maken

Lees er meer over op:

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/voortgezet-onderwijs/pilot-pro-vmbo>

naar de bovenbouw van het vmbo. In het derde leerjaar stromen meer vmbo-leerlingen in vanuit andere locaties van TCC. Dat betekent dat alle leerlingen in de derde klas daar 'nieuw' zijn en geen stempeltje hebben. In de bovenbouw komen de leerlingen van de pro/vmbo-klas die hebben laten zien dat ze het kunnen, in een reguliere vmbo-klas terecht. Julisca: "Dat is best spannend. We moeten goed kijken wie hun mentor wordt en wat zij nodig hebben. Er komt dus een warme, warme, warme overdracht."

Een paar leerlingen zullen de overstap naar het vmbo wellicht niet gaan maken, omdat ze het pedagogisch klimaat en de leerkrachtnabijheid van het praktijkonderwijs nog nodig hebben. "Het doel is ook niet dat leerlingen per se naar het vmbo moeten", zegt Julisca. "Daar moeten we voor oppassen. Je mag ook een kanjer zijn in het praktijkonderwijs!" Herbert: "Leerlingen van de pro/vmbo-klas die in het praktijkonderwijs blijven, hebben een voorsprong in lesstof. We blijven ze ook in de volgende leerjaren op hun niveau bedienen. Wellicht kunnen ze sneller een start maken in een entree-opleiding. Als je op je eigen niveau zit en je daar kunt ontwikkelen, zul je sociaal-emotioneel grotere stappen maken en beter tot leren komen. Dat gun je elke leerling."